

Bemærkninger til forslaget

Grundlaget for de senere års meget kraftige vækst i byggeeksporten blev etableret fra slutningen af 1950'erne og frem til begyndelsen af 1970'erne.

I denne periode blev der satset meget bevidst på at industrialisere og effektivisere byggeprocessen. Midlerne hertil var først og fremmest en betydelig efterspørgsel (til dels støttet af det offentlige) og dernæst udvikling af nye materialer, metoder og værktøj (også støttet af det offentlige). Byggeriet blev eksportegnet gennem en øget satsning på typisering, præfabrikation, planlægning, styring og mekanisering.

Væsentlige dele af byggeprocessen blev i denne periode flyttet fra byggepladsen til virksomhederne, som her kunne producere under industrielle forhold.

Arbejdet på byggepladsen fik derefter i højere grad karakter af montage end egentlig forarbejdning. Endelig fik planlægning, styring og nye organisationsformer større betydning i byggeprocessen. Blandt andet indførtes modulkoordinering, nye tegnings- og beskrivelsesprincipper, netplanlægning, totalentreprise m.v. i byggeriet. Denne udvikling har især muliggjort eksport af byggematerialer, komponenter eller bygningsdele, men også principperne for dansk byggeri eksporteres igennem rådgiver- og entreprenøreksperten.

Denne udvikling er baggrunden for en samlet byggeeksport, der i 1983 var på ca. 14-15 mia kr. (ca. 50 pct. af den daværende landbrugseksport). Ca. ⅓ af denne eksport var materialer, komponenter eller bygningsdele.

Såvel med udgangspunkt i det danske behov for renovering og sanering af boliger, der er beregnet

til ca. 400.000 lejemål, som i den stigende interesse i mange andre lande for byfornyelsesprojekter vil der fremover dannes et større og større marked for færdige komponenter, der kan indpasses ved boligforbedring og byfornyelsesprojekter.

På en række områder findes allerede i dag egnede »reservedele« til byfornyelsesopgaver. Det være sig præfabrikerede køkkenelementer, der kan kombineres, så de passer til et hvilket som helst rum, vindueselementer samt bade- og toilet kabiner.

De fremtidige byfornyelsesprojekter stiller endnu større udfordringer, og kun fantasien sætter grænser for, hvilken form for komponenter der kunne indgå i dette arbejde.

En øget satsning på udvikling af komponenter og metoder til byfornyelsesopgaver vil gøre det muligt at industrialisere fremstillingen af flere og flere komponenter, som ikke alene vil kunne indpasses i danske byfornyelsesprojekter, men også eksporteres til andre landes projekter.

Samtidig vil en veludviklet styring og koordinering af byfornyelsesopgaver ligeledes kunne danne grundlag for en billiggørelse af byfornyelsesopgaver samt mulighed for systemeksport inden for området. Beskæftigelseseffekten af en intensiv indsats omkring byfornyelse generelt er større end ved mange andre større investeringer. Vurderingen er, at der kommer ca. 3.000 i arbejde pr. investeret milliard kr. Det er derfor vigtigt at få igangsat en udvikling omkring komponenter og metoder til byfornyelse, og til dette er der behov for et treårigt program, der i højere grad kan motivere entreprenørvirksomheder til at gå ind i et sådant arbejde. I øvrigt er denne vurdering også dækkende for Dansk Entreprenørforenings holdning.